

Potovanje cesarjeviča Rudolfa in cesaričinje Štefanije v jutrove dežele.

Bilo je v dan 14. aprila tekočega leta, da sta prevzvišena prestolonaslednika nastopila potovanje v jutrove dežele. S posebnim dvornim vlakom državne železnice sta se odpeljala rečenega dne ob polu jedenajstih z večera do Oršove, kjer ju je čakal na bregu veličastnega Dunava cesarski parnik po imenu „Miramare.“ Nepretrgoma sta od tod nadaljevala vožnjo do glavnega mesta turškega cesarstva — Carigrada — kamor sta dospela v jutro 17. dne meseca aprila.

Predno omenim veličastnega vzprejema, katerega je napravil sedaj vladajoči sultan „Abdul Hamid“ svojima visokima gostoma, hočem ob kratkem opisati druge priprave, ki so se vršile v ta namen v glavnem mestu turškega cesarstva. — Vse mesto je bilo bogato okinčano z zastavami; ceste razprostranjenega mesta so bile do malega prenovljene in okrašene. Mnogo starih poslopij, ki so bila v ulici, ki drži k palači avstrijskega poslanika, podrli so in ustvarili tam lepe široke ceste. A na obalih morja je lesketalo poleg morskih velikanov — parnikov avstrijskega trgovskega društva „Lloyd,“ katerih je bilo tačas 9 v pristanišči — tisoč čolničev in barčic v izvanrednej krasoti. — Tudi sultan se je potrudil po svojih močeh visokima gostoma prirediti bivanje v njega stolnem mestu, kolikor najbolj mogoče prijazno. Na svojem dvoru imenovanem „Yildie kiosk“ je sezidal med krasnim zelenjem inozemskih rastlin prekrasen dvorec, čegar zidanje je sam nadzoroval, in ki je stalo 250.000 frankov. In kako okrašeni so bili notranji prostori namenjeni za stanovanje Njiju Visokostim! V jednej teh sob razgrnjena je bila po tleh prekrasna preproga, katere vrednost se niti ceniti ne dá. Najspretnejši tkalci so jo delali 10 let. Vsa hišna oprava je bila prepeta z dragocenim blagom, ki je nepopisljive vrednosti. Posebno nakitene so bile sobe, namenjene nadvojvodinji Štefaniji. Turški cesar je pripravil svojima gostoma vzprejem, kakor si ga naj-sijajneje misliti moremo. Take so bile priprave pred prihodom. A ko je v jutro v 17. dan aprila naznanil strel prihod parnika „Miramare“ vzkipelo je navdušenje do vrhá. Lloydovi parniki, na katerih so se zbrali avstrijski podaniki vseh narodnosti avstrijskih, napravili so veličasten špalir, a dva turška parnika sta odplula cesarskej ladiji naproti.

Ko je „Miramar“ dobila dovoljenje, da sme v Bospor. odplule so vse ladije proti Carigradu, rekše proti krasnem vrtu Sultanovem, imenovanem „Dolma Bagdsche“ pri Carigradu. Ondu so že čakali turški dostojanstveniki, ki so takój, ko se je prikazala „Miramare“ odpluli v lepih čolničkih ladiji naproti. Turški parniki so v tem 21krat ustrelili.

Visoka gosta sta stopila raz parnik v lep za nju pripravljen čolnič, ki je bil ves z rudečim blagom prevlečen in katerega je veslalo 12 v sviléno obleko opravljenih veslačev, ter se odpeljalo v njem na suho. Od tam naprej sta se peljala v prekrasnej kočiji, katero so vlekli 4 konji v lepem z zlatom okrašenem vprežnem jermenji v cesarski grad „Yildie kiosk,“ kjer jih je sultan Abdul Hamid pričakoval v prestolnej dvorani.

Pozdrav je bil tu najsrčnejši in visokima gostoma primeren.

Še tistega dne po póludne sta si ogledala mošejo „Aja Sofijo,“ ki je jeden največičastnejših turških božjih hramov. Slučajno je takrat nek slep „ulema“ — turški duhovnik — zbranej množici pridigoval.

Drugi dan sta bila visoka gosta navzoča pri „Selamlík-u,“ to je pri molitvah, ki se vrše vsak petek in katerih se vdeležuje tudi sultan. To pot so se vršile v mošiji „Medschiedie.“ Do 30.000 ljudi je bilo tam zbranih. Sultan sam je prijezdil na lepem belcu v cerkev ter se mudil tam do $\frac{3}{4}$ ure.

Po končanih molitvah sta se podala Rudolf in Štefanija v palačo avstrijskega poslanca v Carigradu, kjer ju je navdušeno pozdravila zbrana avstrijska naselbina. Ta mu je podala pismo udanosti in zvestobe, katero je prevzvišeni prestolonaslednik radostno vzprejel, zatrjujoč, da ga zelo veseli daleč od domovine videti toliko število vernih avstrijskih podanikov. Zvečer je bil v cesarskej palači obed, katerega se je vdeležilo 62 povabljenec.

V 19. dan aprila pripeljala sta se visoka gosta zjutraj na azijski breg Bospora, kjer sta bila pripravljena za nju dva lepa konja za ježo. Ogledala sta si ondu turško mesto „Skutari,“ ki šteje do 80.000 prebivalcev ter je imenitno obrtno in kupčijsko mesto v Malej Aziji. Skutari leži Carigradu ravno nasproti ter ima sloveče carigradsko turško pokopališče, kjer pokopavajo turške bogatine — kajti znao je, da imenitni Mohamedani ne marajo biti pokopani v Evropi, nego v svojej oporoki volijo, da se prepelje njihovo truplo na azijska tla in ondu pokoplje — in jezdila potem na goro „Burgulu,“ kjer sta uživala najkrasnejši razgled po Bosporu. Od tam podala sta se v sultanovo palačo „Beylechey.“ Ta palača je jedna največjih; tu je stanovala tudi cesarica Evgenija, ko je 1867. leta bivala v Carigradu. — Ogledala sta si tudi mornarsko in topničarsko vojašnico, kjer so cesarjeviču poklonili dva prekrasna samokresa.

V nedeljo 20. dne aprila sta se odpravila visoka gosta zjutraj k sv. maši v cerkev Matere Božje. Po póludne sta se peljala k „gradu s sedmimi stolpi“ in si ogledala te stolpe, ki so služili nekđaj kot državne jetnišnice, a jih je sedaj že nekaj razpadlo. Jezdila sta potem skoraj tri ure okolo mestnega oziđja, kjer je najlepši razgled po morji.

V ponedeljek zjutraj sta se odpeljala visoka gosta v „Bujukders“ to je neka vas na morji, kjer bivajo čez leto poslanci katoliških držav. Tu sta zajutrkovala in si ogledala šolo, ki nosi ime našega cesarjeviča. Peljala sta se potem v „Bejkos“ ter si ogledala prečudni sultanov grad, katerega je sezidal Mehemed Ali v tem zlogu, kakor je bil sezidan babilonski stolp. Štirivogelnati odstavki naloženi so drug vrhu družega, ki so čem višji tem ožji, na vrhu stoji gradič, ki je sezidan iz najfinejšega mramorja. Potem sta šla na goro „Geant,“ kjer sta si ogledala grob Jozue. V Bujukderu sta videla tudi prastaro platano, imenovano „Gottfriedovo drevo,“ ker jo je bajé Gottfried Bouillon-ski za časa križarskih vojsk ondu zasadil. (Konec prihodajíc.)